

ה' אייר ה'תשע"ה 27.4.15

מגזין מס' 326

שבת פרשת אחרי קדושים

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת בנימין בן משה ורחל

החייא כסנא

שניות קיומית בכל יהודי

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב קלב

בעל התניא מחדש ומעורר אודות השניות הקיומית שבכל אחד מאתנו. בתוכנו התגוששות בין שתי נפשות. 'נפש' פירושה 'רצון' – זאת אומרת, ישנם בתוכנו שני רצונות בסיסיים הסותרים זה לזה, ממש כמו שני בני אדם השוכנים בגוף אחד.

יש בי צד שהוא ערכי בתכלית, שאינו יכול לסבול את היפך האמת. וכשאני מזייף, מיד משהו בי מזדעזע ומתפשטת בקרבי תחושת "זה לא זה...". צד זה שבי הוא 'נפשי האלוקית' הצמאה ליצרה... כמהה ומתגעגעת לאמיתי ולנכון... לתחושת 'הכל בסדר'. ובכל סכסוך פנימי מתריעה היא וצועקת "די כבר!"... נפש אלוקית זו שבי – אשר כלל אינה שלי כי אם חלק אלוקה ממעל שניתן לי – כל הזמן חסרת מנוחה, מתגעגעת הביתה.... לעומתה, ה'נפש הבהמית', כל ענינה הנאה וסיפוק מידיים – כתינוק הרוצה לינוק בתחושת "לא אכפת לי מכלום". זהו הצד הנהנתן שבי המרוכז בעצמו ומרגיש "אני המרכז והכל סביבי". צד טבעי זה, המושרש בתודעתנו מיד מרגע הלידה, מלווה אותנו לאורך כל ימי חיינו.

בין שתי הנפשות הללו מתרחש בתוכי מאבק על ההזדהות שלי. ומכיון שמחשבת האדם היא מקומו, הרי כשאני מזדהה עם הצד הערכי – מתבטא הדבר במחשבות, דיבורים ומעשים ערכיים. וכך גם להפך, כשאני מזדהה ומתבונן בתכנים הנובעים מהצד האנוכי שבי – אזי מקבלים לבושי הנפש הללו גוון נהנתני ו'כדאיניק'.

אמנם, כשהדעת ממוקדת בעיקר ומוסחת מן הטפל, אין הכוונה ש'הצד האחר' נעלם ואיננו. בכל פעם שהאדם מזדהה עם אחת מהנפשות, אזי האחרת כמו 'הלכה היא לישון' רק משום שלא ניתן לה 'מזון', ובמילא נשללה ממנה כעת האפשרות להתבטא. התבוננות האדם, רבה ועצומה השפעתה לכוונו בהליכות חיו, והיא כמשל הנופח בגחל ללבות את האש הגנוזה בו להוציאה אל הגילוי. ומכאן, שאלת השאלות היא: מה הם התכנים המעסיקים את התבוננותי – דהיינו, באיזה גחל אני נושף? ומדגיש בעל התניא בספרו: הטורח לברור ולטהר את התכנים שבהתבוננותו לנפותם מסיגים, ניתנת בידו השליטה על אופיין וגובהן של הלהבות המתעוררות בחיו.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 20:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:00) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ספירת העומר

ספירת העומר - רקע ומקורות

"וספרתם לכם ממחרת השבת, מיום הביאכם את עומר התנופה, שבע שבתות תמימות תהינה, עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום"

ענינו המיוחד של חודש אייר הוא ספירת העומר, מכיון שחובת קיום מצוה זו קשורה עם כל יום מימי החודש כולו. שלא כבחודשים ניסן וסיון, בהם חלה חובת הספירה רק בחלק מימי החודש (בחודש ניסן - בחציו השני בלבד; ובחודש סיון - רק ימים ספורים בראשיתו).

בזמן שבית המקדש היה קיים, איש לא היה רשאי להתחיל בקציר התבואה (שהחלה להבשיל בחודש ניסן) עד שבית הדין בירושלים, יחד עם טובי העיר, היו פותחים את הקציר בטקס חגיגי. בליל ט"ז ניסן היה בית הדין יוצא לשדה, כשהוא מלווה בנכבדי וחשובי ירושלים עם כלי קצירה בידיהם, והיו קוצרים את העומר בשמחה רבה ובטקס גדול [ה'עומר' הוא מידת 'עשירית האיפה', (מידה למדידת כמויות תבואה) כשני ליטרים]. גרעיני התבואה היו מתקבלים מן הקציר ירוקים ולחים והיה צורך לייבשם. לשם כך היו שוטחים אותם לייבשם כנגד האש, עד שנעשו יבשים לגמרי.

לאחר מכן היו טוחנים אותם ברחיים, ואת הקמח היו מנפים שלוש עשרה פעמים, עד שנעשה נקי וטהור לגמרי מכל פסולת.

מקמח זה היו לוקחים 'עומר' אחד (לשם הקרבתו על גבי המזבח) והכהן היה מניפו תנופה לפני ה'. בתנופה זו

(קודם ההקרבה) היה הכהן מניע בידו את העומר לד' רוחות וכן למעלה ולמטה, כדרך שמנענעים לולב בחג הסוכות. הקרבת העומר היתה כעין תפילת תודה, שיש בה שבח והודיה לה' על תבואת השדה, מעין הצהרה כי ה' הוא 'בעל הבית' על העולם כולו. רק לאחר טקס הקרבת העומר, הותר לכל העם לאכול מן התבואה החדשה שנקצרה.

בפרשת "אמור" נצטוונו לספור שבעה שבועות מלאים (ארבעים ותשעה יום), למן היום שבו הביאו את העומר ועד יום החמישים, הוא חג השבועות. אמנם את העומר עצמו היו מקריבים בפועל רק בזמן שבית המקדש היה קיים, אך מכיון שמצוה זו של ספירת העומר נוגת גם בזמן הגלות בכל המקומות ובכל הזמנים, על כן, מדי שנה, אנו מתחילים בספירת העומר בלילה שלאחר חג הפסח, ובכל ערב סופרים בברכה, עד חג השבועות. נוסח הברכה: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם אשר קדשנו במצוותיו וצונו על ספירת העומר".

עבודת תיקון המידות

ימי הספירה מקשרים את חג הפסח (יציאת מצרים) עם חג השבועות (זמן מתן תורתנו). כאשר הביא משה רבנו לבני ישראל (עוד בהיותם במצרים) את בשורת הגאולה, מסר להם באותה שעה את דבר ה': "בהוציאך את העם ממצרים, תעבדון את האלוקים על ההר הזה". כלומר, כל תכלית יציאת מצרים היא לשם קבלת התורה. בשומעם זאת, החלו בני ישראל סופרים את הימים ואת השבועות ממחרת יציאת מצרים, בכמיהה והשתוקקות

בימים אלה בהם עוסקים ביתר שאת בהמשכת אור ה'מוחי' אל המידות על ידי עבודת הספירה, מודגשת במיוחד ההתבוננות בענין השלום והאחדות בין אדם לחברו, היא אמיתת ההכנה האנושית לקראת מתן תורה. אזי בחג שבועות יורד שער החמישים מלמעלה כ'גשמי ברכה' על גבי ה'קרקע' החרושה והמעובדת (מצד עבודת האדם בכוחות עצמו) ב-49 ימי הספירה.

אדמו"ר הזקן מבאר כי בזה שהעומר הוא משעורה (מאכל בהמה) וכן בזה שקרבן המנחה שמקריבים בחג השבועות הוא מקמח חיטה (מאכל בני אדם), רמז יש בדבר - ללמדנו כי אפילו זה שנמצא במדרגת "בהמה" (שחסרה אצלו כל הבנה והשגה בעניני אלוקות, ועד שאין בו כל דעת ורגש להכרח שבחינוך העצמי וכל שכן לענין עבודת הזיכוך הרוחני), בכל זאת גם הוא יכול - אם רק ירצה ויתאמץ - להגיע לדרגת 'אדם', בחינת 'אדמה לעליון'.

תלמידי רבי עקיבא

ימי ספירת העומר בין פסח לעצרת (חג השבועות) הינם ימי אבל על מותם במגיפה של עשרים וארבעה אלף מתלמידי רבי עקיבא. תלמידיו של התנא הגדול היו כולם תלמידי חכמים ושמשו מורי דרך לרבים באותם ימים, ובכל זאת נגזרה עליהם מיתה.

מדוע נענשו כל כך? על כך אומרים חז"ל: "מפני שלא נהגו כבוד זה בזה", היינו משום שלא שררה ביניהם אחדות במדה הנדרשת מצדיקים וחכמים בדרגתם. בשל מותם של כה רבים מתלמידי רבי עקיבא, נוהגים ישראל בימים אלה כמה מנהגי אבלות ומתחזקים בענין 'אהבת החינם' בין אדם לחבירו ובהוספה בכבוד הזולת, על מנת לבטל את הגורם והסיבה לאבלות (- היא 'שנאת החינם').

בל"ג בעומר, יום ההילולא (יום ההסתלקות) של רבי

לבואו של יום החמישים, בו תינתן להם התורה. במהלך ימי הספירה היה עליהם להשתחרר מן העבדות, בעיקר במובן הרוחני - להשיל מעליהם את מנהגיהם והרגליהם הרעים שדבקו בהם במשך 210 שנות גלותם במצרים. כל זאת משום שלקראת מתן תורה היה עליהם להתעלות מעלה מעלה בדרגות הזיכוך, הטהרה והקדושה כדי לקבלה בפנימיות.

המשמעות הפנימית של ספירת העומר

בפנימיות התורה מבואר ענין של שבע ה'ספירות' העליונות מהן נשתלשלו המידות בנפש האדם (חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, מלכות). ובאשר כל אחת מהספירות (ומדות האדם שכנגדן) כלולה אף היא משבע (כגון ספירת החסד שכלולה מחסד שבחסד, גבורה שבחסד, תפארת שבחסד וכך הלאה עד מלכות שבחסד, וכיוצא בזה בשאר הספירות), הרי שביחד (שבע פעמים שבע) ישנן ארבעים ותשע גווני גוונים ודקי דקויות הן בספירות העליונות והן במידות נפש האדם שכנגדן.

בכל יום מימי הספירה זיככו בני ישראל אחד מארבעים ותשעה פרטי מדותיהם. וכך מדי יום התעלו ממדרגה למדרגה בעילוי אחר עילוי כיאה ל"ממלכת כהנים וגוי קדוש", עד אשר נעשו ראויים מצד עצמם לקבלת התורה.

אדמו"ר הזקן, בעל התניא והשולחן ערוך, מבאר כי 'ספירה' היא מלשון 'אבן ספיר' - אבן מאירה. ומוסיף כי בהתאם לכך מתפרשות המילים "וספרתם לכם" - "תאירו לכם". היינו שציווי התורה "וספרתם לכם" משמעותו - טהרו וזככו עצמיכם באמצעות עבודת הספירה. בימי ספירת העומר על האדם להתבונן במ"ט (49) שערי בינה כדי להמשיכן ולהאיר על ידן את 'מידותיו הטבעיים' (ולמעלה מזה, כמבואר בחסידות, אף לשנות את 'טבע מידותיו').

שמעון בר יוחאי, פסקו תלמידי רבי עקיבא מלמות (כדברי חז"ל "אין מגלגלין זכות אלא ליום זכאי"), וציוה אהבה ורעות.

הסיפור השבועי

עיוורון פתאומי

שימחה את לבו. כמה נאה להיתקל במכניסי אורחים שאינם מבדילים בין קרואים לשאינם קרואים, ומקבלים את כולם בסבר פנים יפות.

אט אט התמלא הבית במוזמנים. בעל הבית, אבי הכלה, קיבל את הבאים ברוחב לב. לפתע הבחין ברבי אברהם, הלבוש בגדים מאובקים וישנים.

הוא פנה אל מחותנו, רמז לעבר האורח הזר, וסינן בשקט: "מי זה שבא לשמחתנו בבגדים ישנים ומאובקים?".

המחותן משך בכתפיו כאומר 'איני יודע'. אבי הכלה הבין שההלך אינו קשור למי מהצדדים, ובכעסו השמיע בקול כמה משפטים בגנות האורחים הבלתי קרואים המתפרצים לשמחות לא להם.

הדברים הגיעו לאוזניו של רבי אברהם. כעבור כמה רגעים קם, עזב את המקום ושב אל חדרו שבמלון.

איש לא שם לב לאורח המושפל שנעלם מהחגיגה. בעל הבית הוסיף לשרת את אורחיו בעליצות רבה, שוכח לגמרי את הפגיעה החמורה בכבודו של היהודי.

הוא סר אל המטבח, להגיש בעצמו מטעמים לאורחיו, ולפתע חש כי חשכה ירדה על עיניו. הוא אינו מסוגל לראות מאומה! זיעה קרה הציפה את גופו. בלב הולם גישש את דרכו לכיסא סמוך והתיישב עליו. "מן הסתם העייפות הפילה עליי סחרחורת", חשב.

בני הזוג המבוגרים צעדו ברחובותיה של תוניס, בירת תוניסיה, וחיפשו מקום שיוכל להציע להם קורת גג זמנית, עד שימצאו בית של קבע. הם מצאו מלון פשוט והשתכנו בו.

בערב יצא האורח להכיר מעט את המקום ולפגוש את יהודי העיר. איש מהתושבים לא ידע כי האורח הזר הוא רבי אברהם בן מוסא, שהתגורר רוב חייו בעיר סאלי שבמרקו.

רבי אברהם פגש יהודי, וזה הביט בזקנו היורד על פי מידותיו ובעיניו המפיקות חכמה, ושיער כי לפניו תלמיד חכם. בין השניים נקשרה שיחה.

"אני מהמערב הפנימי (מרקו)", אמר לו רבי אברהם, "אינני מכיר כאן איש".

"בדיוק הערב מתקיימת חתונה גדולה בבית אחד מעשירי העיר", השיב המקומי. "אני מציע לך לגשת לשם, ובוודאי תפגוש את גדולי התורה של העיר".

רבי אברהם פנה לכתובת שמסר לו היהודי. כשהתקרב לא התקשה לזהות שזה הבית המדובר. לפניו ניצב ארמון מפואר, מואר באור יקרות, ושעריו פתוחים לרווחה. בהיכנסו גילה שהמקום עדיין ריק. האורחים טרם באו לחתונה.

עייף מעמל הדרך התיישב רבי אברהם על כיסא מזדמן, ובמהרה כובד על ידי בני הבית בכוס משקה. המחווה

האשה הרחמנית התחננה לפני בעלה כי יאות לשוחח עם האיש המתחנן על נפשו. "הם הפצירו בי לאפשר להם לבקש את שליחתך!", אמרה לו.

רבי אברהם נעתר. כשיצא אל אורחיו, נפלו אלו לרגליו, ובבכי ובתחנונים ביקשו את שליחתו. "חטאתי", רטט קולו של העשיר בבכי, "אנא, סלח לי...".

"אביך היה תלמיד חכם, גדול בתורה ובעל נשמה גבוהה, ורק בזכותו אסלח לך", השיב הרב, והשמיע באוזני העשיר הגאווות דברי מוסר נוקבים שהכניעו את לבו.

"אני מבטיח שמעתה אכבד את הכל, עניים כעשירים", מלמל האיש בקול מרוסק.

לזה ציפה רבי אברהם. הוא התפלל קצרות, וסיים ואמר: "וסר עוונך, וחטאתך תכופר". בתוך הדברים העביר את שתי ידיו על עיניו של העיוור.

באותו רגע כאילו הורם המסך ועיני האיש נפקחו לרווחה. הוא מצמץ במהירות, מנסה להתרגל לאור ולהדרת פניו של רבי אברהם בן מוסא.

העשיר שב לחתונת בתו, בריא כאחד האדם, אך שוב זה לא היה אותו אדם. נפשו היתה כנועה ופייסנית, וגאווותו התנדפה לה. ואילו דבר המעשה עם רבי אברהם בן מוסא התפרסם במהירות, ובמהרה נישא שמו לתהילה בפי כל יהודי המדינה.

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

הדקות חלפו, אך שום הטבה לא נסתמנה. עיניו פשוט חדלו מלראות. חרדה מילאה את לבו. הוא פרץ בזעקת שבר גדולה, שהשביתה באחת את השמחה: "אויה! איזו צרה נחתה עליי! התעוורת! הצילו!..."

העשיר הובל אל שולחן הרבנים. הללו מיהרו לברכו בברכת 'מי שבירך', אולם ללא הועיל. או אז ניגש אליו אחד מבני המשפחה ולחש על אוזנו: "לדעתי, נענשת על שפגעת בכבודו של האורח הזר. אולי הוא תלמיד חכם, ומן השמים נטלו את מאור עיניך על שביזית אותו".

בעל הבית מיהר להורות לאתר את האורח, אולם אז התברר שזה נעלם. רק לאחר מאמצים רבים נמצא אדם אחד, ההלך שהפנה את רבי אברהם אל החתונה, שידע להצביע על אכסנייתו.

בעל הבית וקרוביו מיהרו לצאת אל המלון, וכעבור זמן מה נקשו בידיים רועדות על דלתו של האורח. "מי שם?", שאלה רעייתו של רבי אברהם.

"אנחנו, בעלי סעודת החתונה שבה השתתף הרב, ואנו מבקשים לשוחח עמו בענין דחוף וחשוב מאוד", השיבו..

"הרב ישן", השיבה הרבנית, "בואו מחר".

"אנא", התחנן בעל הבית, "הענין אינו סובל דיחוי".

האישה התרצתה. היא העירה את בעלה ובישרה לו שחבורת אנשים מבקשת לשוחח עמו.

"מה הוא רוצה ממני?", תמה הרב בלי לשמוע במי מדובר. "האם לא די לו שהתעוור?".

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת אחרי קדושים

אחרי מות

עבודת יום הכיפורים במשכן

ה' מצוה את משה ללמד ולצוות את אהרון אחיו אודות סדר עבודת יום הכיפורים במשכן. עבודת יום הכיפורים כוללת את כניסת הכהן הגדול לקודש הקודשים להקטרת קטורת. בגלל חשיבות הענין וחומרתו פותחת התורה בענין זה, תוך אזהרה שמלבד כניסה אחת ויחידה זו, אל לו לאהרון לבוא אל קודש הקודשים פנימה במהלך השנה כולה, ובהקשר לכך מזכירה הפרשה את מיתת נדב ואביהוא.

העבודות המיוחדות של אהרן ביום הכיפורים, שעה שניכנס לקודש הקודשים, נעשות כשהוא לבוש בארבעת בגדי לבן של כהן הדיוט ולא בשמונת בגדי הזהב אותם לובש הכהן הגדול בעת עבודתו הרגילה.

בין שאר עבודות היום הקדוש מזכירה התורה את הקרבת פר החטאת שמביא הכהן הגדול לכפרתו ולכפרת בני ביתו, ואת שני השעירים - 'שעיר לה' ושעיר לעזאזל'. על פי הגורל מוקרב אחד מהם על המזבח לחטאת והשני נלקח למיתה בהר העזאזל במדבר. לאחר מכן מתוודה הכהן הגדול על הפר ושוחטו, ממלא מחתת גחלים מן המזבח ועליהם קטורת ונכנס לקודש הקודשים ומניחם לפני ארון העדות. שם ממתין הוא עד אשר עשן הקטורת אופף את הכפורת. בצאתו מקודש הקודשים סומך הכהן את ידיו על ראש השעיר לכפרת כל עוונות ישראל ומתוודה, ואזי מובל השעיר להר עזאזל על ידי שליח מיוחד.

עבודת הקרבנות כוללת כרגיל הקרבה על המזבח, זריקת הדם על כל קרנות המזבח, וביום הכיפורים נוספת גם הזאת דם הקרבנות שבע פעמים על הפרוכת המבדילה בין הקודש לבין קודש הקודשים. חלביהם של הפר והשעיר מוקרבים על המזבח ואילו בשרם, עורתיהם והפרשותיהם נשרפים מחוץ למחנה. לאחר שריפתם, על השורף לכבס את בגדיו ולטבול קודם שיבתו למחנה.

לצד פירוט עבודת הכהן ביום הכיפורים, מזכירה התורה כי זהו יום תענית לכל ישראל ואסור במלאכה - שבת שבתון לכפרת עוונות.

הקרבת הקרבנות במקדש בלבד

הקרבת הקרבנות מותרת רק במשכן. זאת משום שהקרבת הקרבן וזריקת דמו על המזבח משמשים כפרה לנפש האדם, ואם כן דם הקרבן הוא במקום דם האדם ועל כן אסורה שפיכת הדם במקום שאינו מזבח לה'. דינו של המקריב מחוץ למקום המיועד - כרת.

איסור אכילת ושתיית דם, והחובה לכסותו

התורה אוסרת אכילת דם (בעודו בבשר המאכל) או שתייתו. גם כאן מדגישה התורה "כי הדם הוא בנפש יכפר", וממילא נועד להקרבה ולא לאכילה. גם כאשר שוחטים חיה או בהמה למאכל ולא להקרבה, חובה לכסות את הדם בעפר.

האוכל את נבלת העוף נטמא

נבלה וטריפה של חיה או עוף טהורים אינה מטמאת במגע כי אם באכילה בלבד. ומחדשת התורה, שהאוכל מהם נטמא וחייב בכיבוס בגדיו, בטבילה ובהמתנה לטהרתו עד הערב.

הזהרת קדושתם של ישראל

הקב"ה מזהיר את ישראל לבל יחטאו בטומאת מעשיהם של תושבי ארץ מצרים ממנה הם עולים, ולבל יסגלו מעשיהם הרעים של יושבי ארץ כנען אליה הם באים. עיקר האזהרה מתייחסת לגילוי עריות במשפחה, לאיסור נידה ולמשכב זכר ובהמה. התורה כוללת במנהגים רעים אלו גם סוגים של עבודה זרה כהעברת הבנים למוֹלֵךְ.

התורה מזהירה כי כשם שהארץ הקדושה תקיא את עמי הארץ בגלל חטאיהם, כך עלול להיות גם גורלם של ישראל אם ינהגו גם הם ככל תועבותם: "ותטמא הארץ, ואפקוד עוונה עליה, ותקיא הארץ את יושביה". ובני ישראל מחוייבים במיוחד בקדושה זו בשל התקשרותם העצמית בקדושת ה', וכפי שמסיימת הפרשה "אני ה' אלוֹקֵיכֶם".

קדושים

חובת הקדושה בישראל

פרשתנו ממשיכה בענין שנסתיימה בו הפרשה הקודמת: "קדושים תהיו", ומוסיפה את הטעם לכך באופן ברור ומודגש – "כי קדוש אני". חובתם של ישראל (עם ה') להיות מופרשים מן העריות ומן העבירות היא בשל קירבתם המיוחדת לקדושת הבורא.

דינים בתחומים שונים

"איש אמו ואביו תיראו" – בפסוק זה מרמזת התורה אודות ענין החינוך העצמי בדרך של התגברות על הטבע, שלכן מקדים הכתוב יראת האם ליראת האב, שלא כבפסוק "כבד את אביך ואת אמך". שם מקדימה התורה את כיבוד האב, כיון שעל פי רוב (בדרך הטבע) ירא הבן מאביו יותר מאמו ומכבד את אמו יותר מאביו.

"ואת שבתותי תשמורו" – בכך שהתורה ממשיכה ומזהירה אודות שמירת השבת באותו פסוק בו אנו מצווים על יראת ההורים, מרמזת היא כי הבן והאב

מחוייבים שניהם בכבוד ה' בשווה. ולפיכך באם יצווה האב את בנו לעבור על דבר ה' ולחלל את השבת, אל לו לבן לשמוע לאביו.

⊕ איסור עבודה זרה ⊕ אכילת זבח השלמים מותרת רק ביום הקרבתו ומחרתו, והשאר יישרף ⊕ בעת הקציר, יש להשאיר את פאת השדה עבור מלקטים עניים, וכן את השיבולים הבודדות הנשמטות מידי הקוצרים ⊕ גם בכרם, יש להשאיר עוללות ופרט עבור העניים (עוללות – הם האשכולות מדוללי הענבים, ופרט – הם הענבים שנופלים ארצה בשעת הבציר) ⊕ אסור לגנוב ממון או שווה ממון (איסור גניבה שבעשרת הדיברות אינו מתייחס לממון כי אם לגניבת נפש), אין לכחש בפיקדון או בהלוואה, או לשקר בשבועה בכל ענין ובכל אופן הקשור לעניני ממונות ⊕ אסור להישבע לשקר ⊕ אין לעכב שכר שכיר ואסור לגזול ⊕ אסור לקלל שום אדם ⊕ אין לתת מכשול לפני עיוור (משמעותו הרחבה של האיסור היא שגם אסור להטעות, כגון להשיא עצה מטעה לאדם שאינו מתמצא בתחום מסוים) ⊕ יש לשפוט בצדק: אין להטות את הדין לטובת הדל מפני מסכנותו או להטותו לטובת העשיר בשל כחו ⊕ אין לעסוק ברכילות ⊕ "לא תעמוד על דם רעך" – אין לעמוד מן הצד כאשר אדם עלול למות בשעה שאנו יכולים להצילו ⊕ איסור שנאת אחים ⊕ החובה להוכיח עוברי עבירה ⊕ איסור הנקמה – אין להשיב לאדם כגמולו ⊕ איסור הנטירה – אין להזכיר לאדם כי נהג בנו שלא כראוי תוך הדגשה כי אנו נוהגים כלפיו אחרת ⊕ מצות "ואהבת לרעך כמוך" ⊕ איסור הרבעת מיני בעלי חיים שונים זה בזה ⊕ איסור כלאיים בגידולי קרקע (כמו זריעת גפן וחיטה יחדיו) ⊕ איסור שעטנז באריגים (טווית צמר ופשתים יחדיו).

קרבן אשם שפחה חרופה

השוכב עם 'שפחה חרופה' (היא שפחה ששחררה

(למחצה) אינו חייב מיתה, באשר עדיין אינה ככל בת ישראל, אך מכל מקום חייב הוא בהבאת קרבן אשם.

פירות עורלה ופירות שנה רביעית

הנוטע אילן, לא יאכל את פירותיו שלוש שנים ראשונות מהנטיעה. בשנה הרביעית הפירות מותרים רק בבחינת "קודש הילולים לה", היינו שחובה להעלותם לירושלים ולאוכלם שם בטהרה. כמו כן ניתן גם לפדות פירות אלו בשוויים הכספי ובכסף זה לקנות דברי מאכל אחרים על מנת לאוכלם בירושלים. פירות השנה החמישית מותרים לאכילה ולכל מטרה.

הקב"ה מבטיח כי שמירת מצוות אלו תמשיך ברכה בפרי הארץ.

דינים נוספים בענין קדושת ישראל

❶ "לא תאכלו על הדם" – חז"ל למדו מפסוק זה איסורים רבים, ביניהם איסור אכילת קרבן לפני זריקת דמו אל המזבח; איסור אכילת בשר בעל חי קודם יציאת נפשו ממנו ❶ אין לעסוק בחיזוי עתידות על צורותיו השונות ❶ אין לגלח את כל הראש וכן גם לא את פאות הראש ולהשוותן מעל גובה האוזן ❶ אין לגלח בתער את הזקן ❶ אין לשרוט בבשר הגוף כאות אבל (על המת) או לקעקע בו כתובת קעקע בעור ❶ איסור מסירת הבת לזנות ❶ מצות יראת המקדש ושמירת קדושת השבת ❶ אין לפנות אל האוב והידעוני – סוגים שונים של חוזי עתידות ויוצרי קשר עם המתים בכח הטומאה ❶ מצות כיבוד מבוגרים וזקנים (תלמידי חכמים) ❶ החובה לירא מאלוקים (הרואה ללבב) ❶ איסור ביזוי הגר ❶ החובה להקפיד על מסחר הגון וישר כולל האיסור לרמות במשקל או במידה.

עתה מזהירה התורה מפני עבירות חמורות שעונשן מוות:

❶ איסור העבודה זרה ל'מולך' (שעובדיה מבעירים מדורה ומעבירים מעליה את הילדים). דינו של העובר על איסור זה – מיתה. ה' מזהיר, אשר אם יעלימו הסובבים עיניהם מעובר עבירה זו ולא יביאוהו לדין, יפרע ה' ממנו וממשפחתו וכן מכל הסובבים אותו. ❶ איסור הפניה אל האובות והידעונים למיניהם. ❶ האיסור לקלל אביו ואימו. ❶ התורה מפרטת בהקשר זה גם את איסורי העריות: אשת איש, אשת אביו, כלתו, משכב זכר, בהמה, אחותו מאביו או מאימו, אשה נידה, דודתו מאביו או מאימו, אשת הדוד, אשת אחיו, האיסור לשאת אשה ובתה וכן אשה השוכבת עם בהמה.

גם בפרשיה זו, קושרת התורה את ירושת הארץ הטובה, המקיאה את הגויים בשל מעשיהם הרעים, עם האזהרה לישראל לבל יסגלו את מנהגי תושבי הארץ הקלוקלים, ולא – יגורשו אף הם מן הארץ הקדושה.

קדושה גם בכשרות המאכל

קדושת ישראל המייחדת אותם מכל העמים מתבטאת גם בשמירה על כשרות מאכליהם. לפיכך עליהם להבדיל למאכלם רק את הבהמה והעוף הטהורים ולפרוש ולהיבדל מהבהמה, העוף, השקצים והרמשים הטמאים ואסורים באכילה.

דינם של האוב והידעוני

התורה כבר אסרה קודם את הפנייה אל האוב והידעוני, וכאן, כבשאר הענינים האחרונים, מוסיפה היא בענין עונשם של העוסקים בזה ומלמדת כי דינם מיתה בסקילה.

לדבוק בקב"ה ולהישאר בעולם הזה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

בקרבתם לפני ה' (ויקרא טז, א)

נדב ואביהוא, שני בניו של אהרן הכהן, מתו ביום חנוכת המשכן. בפשטות, מותם נבע מחטא שחטאו – "ויקריבו לפני ה' אש זרה, אשר לא ציוה אותם"; אולם בתחילת פרשתנו מוזכר מותם בהקשר של קרבה יתרה לקב"ה – "בקרבתם לפני ה' וימותו". ואכן, בעל 'אור החיים' מפרש שבני אהרן מתו מיתת נשיקה, שנבעה מתשוקתם העצומה לדבוק בקב"ה, עד שהגיעו לידי כלות הנפש. פירוש זה עולה בקנה אחד גם עם דברי הנחמה של משה רבנו לאהרן אחיו: "הוא אשר דיבר ה' לאמור בקרובי אקדש", וכפירוש חז"ל, שאמר משה: "אהרן אחי, יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו של מקום, והייתי סבור או בי או בך, עכשיו רואה אני שהם גדולים ממני וממך".

קרבנות וקטורת

מיתתם של בני אהרן היתה קשורה עם עבודת הקטורת. במשכן ובמקדש היו שני מזבחות – המזבח החיצון, שעליו הקריבו את הקרבנות, והמזבח הפנימי, שעליו הקטירו את הקטורת.

עבודת הקרבנות ענינה להעלות את הגשמיות לקדושה, אולם העלאת הקטורת אין ענינה להעלות דברים גשמיים לקדושה, אלא היא מבטאת את ההתקשרות הפנימית עם הקב"ה.

התקשרות והתחברות

אלה שתי עבודות שונות גם במשמעותן בנפש האדם: עבודת הקרבנות קשורה עם הרובד החיצוני של האדם, וענינה שהאדם יקיים את רצון ה' במעשה, בדיבור

ובמחשבה, שהם כלי הביטוי (לבושים) של הנפש. לעומת זאת, הקטורת מסמלת את ההתקשרות הפנימית העמוקה של האדם עם הקב"ה, ואז ממילא גם המחשבה, הדיבור והמעשה יהיו כרצון ה'.

הבדל זה משתקף גם בשמן: קרבן – מלשון התקרבות, אולם גם לאחר ההתקרבות לה' האדם עודנו מציאות לעצמו. לעומתו, קטורת – מלשון קשר, ומשמעותה שהאדם מתקשר ומתחבר עם הקב"ה.

אריכות ימים

כך מתקבלת משמעות עמוקה יותר של הפסוק "אשר לא ציוה אותם": אפשר לצוות את האדם על עבודת הקרבנות, כלומר, על דברים הקשורים במעשה, בדיבור ואף במחשבה; אולם כשהוא מגיע להתקשרות פנימית של עצם נפשו עם הקב"ה – אין מקום לדבר על ציווי, כי קיום רצון ה' כבר נעשה ממילא.

זו היתה דרגתם הרוחנית הגבוהה של בני אהרן, שהגיעו להתקשרות פנימית עמוקה כל כך עם הקב"ה, עד שנשמתם פרוחה מגופם, בבחינת כלות הנפש. התורה מזהירה את אהרן: "ולא ימות" – יש להיזהר שלא לחצות את הגבול שמביא לידי כלות הנפש בפועל. ההתקשרות הפנימית לקב"ה, ועד לשיאה ביום הכיפורים – כאשר עצם נפשו של יהודי מתקשרת עם הקב"ה ממש – צריכה להיעשות כנשמה בגוף, באריכות ימים ושנים טובות, כדי לעשות לו יתברך דירה בתחתונים.

(מתוך הספר "שלחן-שבת")

על-פי 'ליקוטי שיחות' כרך ל"ב)

חסידות על הפרשה אחרי קדושים

אלה, כלומר – כל עשייה בעבודת הבורא צריכה להיות חדורה הן באהבה ובתענוג והן בקבלת עול ובמסירות נפש.

(ה'תוועדויות' תשמ"ה כרך ג')

להבליט היוקר והעילוי של התורה ושל ישראל קדושים תהיו כי קדוש אני (יט,ב)

הבא לעורר את הקהל לתשובה ומעשים טובים – שתי דרכים לפניו. דרך אחת, להדגיש את חומרת האיסורים ולתאר את העונש עליהם. דרך שנייה, להבליט את היוקר והעילוי של התורה ומצוותיה ואת גודל מעלת היהודי.

מדברי המדרש כאן נמצאנו למדים כי יש להעדיף את הדרך השנייה. כאשר מקהילים יהודים כדי למסור להם "גופי תורה", יש לפתוח בהדגשת גודל מעלתם של ישראל – "קדושים תהיו כי קדוש אני" (היינו שקדושתם של ישראל קשורה לקדושתו יתברך ונובעת ממנה).

ואכן, שתי השיטות נבחנו במרוצת הדורות, והתברר כי השיטה השנייה השיגה הצלחה רבה יותר.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת אחרי/קדושים תשמ"ח)

אין לפרוש מן העולם כי אם לרוממו פרשת אחרי מות

מות – עבודה של כלות הנפש, התעלות והתנתקות מהעולם.

אחרי מות – אין אדם רשאי להישאר בעבודה זו, אלא לאחרי ('אחרי') ה'מות' דרושה עבודה אחרת – עבודה עם ובתוך העולם. אף על פי שעבודה זו היא 'אחרי', דהיינו בדרגה נמוכה יותר מהעבודה הרוחנית הנעלית דכלות הנפש, בכל זאת, דוקא על ידה משלימים את הכוונה העליונה של 'דירה בתחתונים'.

(ה'תוועדויות' תשמ"ה כרך ג')

שלימות העבודה – 'בתוך העולם, מחוץ לעולם' פרשיות אחרי-קדושים

אחרי – רומז לעבודה עם העולם, כלומר, עבודה מסודרת של קיום המצוות מתוך אהבה ותענוג; עבודת הצדיקים.

קדושים – עבודה של פרישות מן העולם, דהיינו קבלת עול ומסירות נפש שלמעלה ממדידה והגבלה; עבודת התשובה.

אחרי קדושים – יש לחבר שתי עבודות מנוגדות

בקרו אותנו באתר

המחודש www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפוש

שבת שלום!!!

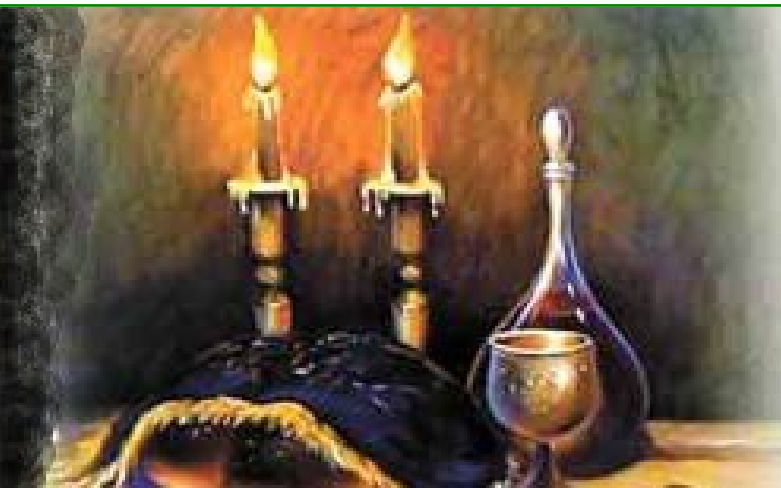
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
19:53	18:38	י-ם
19:56	18:54	ת"א
19:56	18:46	חיפה
19:55	18:55	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

גא לשמור על קדושת הגיליון